

9

གཏིག་ ཚེས་ཚེན་ ༥

༄༅། །རྫོགས་ཆེན་གྱི་དོན་བྲིད་མདོར་བསྡུས་བཞུགས། །

63

	<p>། །གཏན་ལ་དབབ། བཙུལ་བས་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་པ་ན་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བཅས་བཙུལ་མི་བྱེད་པར་སྒོ་གསུམ་རང་བབ་ཏུ་སྟོན་གྱིས་སྟོན། དེ་བཞག་པས་སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་སྟོང་བ། རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྗེ་རིག་པ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱབས་ལ་བརྗོད་བྲལ་གསལ་དུངས་ཏེ་བ། དེར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རིག་ཟང་ག་མ་འདི་གོ་ལ་གཞིའི་རིག་པ་ཀ་དག་ཚོས་སྐྱེའི་གནས་ལུགས་ཟེཤ། དེ་ཉིད་རང་གི་མོས་གུས་དང་སྐྱ་མའི་བྱིན་སྐྱབས་གཉིས་འཛོམ་པས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རིག་པ་ཀ་དག་དེའི་ངོ་བོར་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་བའི་བོ་ཙོག་བཞག །རིག་པ་མིག་ལ་གཏད། །མིག་དབྱིངས་ལ་གཏད།</p>	
--	---	--

མྱེན་བར་མེད་ཟང་ཐལ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱུ་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟར་བཞག་པ་སྒོམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ཚུགས་བཞག། །དེ་ལྟར་རིག་པ་རང་མལ་ལས་མ་གཡོས་པར་བཞག་པས་ཚོགས་དུག་གི་སྣང་བ་བཟང་ངན་གང་ཤར་
 ལ་བཅོས་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྣང་སྣང་འདམ་ཀ་བྲལ་བ་རང་ཤར་རྒྱ་ཡན་དུ་བཞག་པ་སྐྱོད་པ་སྣང་བ་ཚུགས་བཞག། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པ་བཅས་བཅོས་སྒྲོ་བསྐྱེ་མེད་པ་རང་བབ་ས་ལེ་བ་འདི་ཚོ་ནའི་
 རང་བསྐྱར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་འབྲས་བུ་རིག་པ་ཚུགས་བཞག་དང་། ལྟ་སྒོམ་སྐྱོད་འབྲས་བུ་ཞི་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་འཛོག་ཐབས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཞག་པ་ན་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་གྲོལ་མ་ཐུབ་ན་ཐ་མལ་པ་དང་འབྱུང་མེད་པས། །འབྲུལ་སྣང་ག་ཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཤར་ཡང་ཤར་བ་དང་དོ་ཤེས། ཤེས་པས་མི་ཡན་རིག་
 པའི་རང་དུ་རྩལ་རྫོགས། རྫོགས་ནས་རིག་པ་གསལ་སྣོང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པས། སྣང་བ་མར་ཀ་ན་མ་ལུས། རིག་པ་ཚུར་ནང་ན་མེད། སྣང་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་གྲོལ་བ་གནད་གལ་
 པོ་ཆེ་ཡིན། ཉམས་ལེན་གྱི་གྲོགས་སུ་རྒྱུ་རྣམ་མི་གཏོང་བར་ཁ་ནས་རྒྱན་དུ་མཚུ་སོ་ཡིད་ཅམ་བྱེ་བའི་བར་ནས་གཏོང་། བར་རྒྱུ་རྟོ་བར་རྒྱན་དུ་ཐད་ཀར་རན་ཅམ་བརྒྱུངས། མིག་བར་སྣང་ལ་ཏ་

༦

གསུམ་

རྒྱུ་རྒྱུ་

༄༅། །རི་བཞག །ལུས་གནད་སྟོང་ཆགས་པར་བསྐྱང་། །ལག་པ་མཉམ་བཞག་གམ། །ལུས་མོ་གཉིས་སྟེང་བཀའ་པའམ། །ཐོད་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་ན་དྲང་སྟོང་ཚོག་ལུའི་བཞུགས་སྟངས་བྱ། །ནམ་
མཁའ་དྲངས་དུས་ནམ་མཁའ་སྟོང་སངས་ལ་མིག་དང་རིག་པ་ནམ་མཁའ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཨམ་ལ་གཏད་པས་ཀ་དག་ཚོས་སྐྱུའི་སྟོང་གདངས་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་འཆར་བ་བོགས་འདོན་
དང་། །ནམ་ཉོག་སྤྱི་ཞིབ་མང་པོ་སྐྱེན་ལྟ་བུ་ག་པོ་བརྗོད། །མིག་སྤང་མིག་ཏུ་ཅེ་རེ་བཟུང་པས་དེ་མ་ཐག་རིག་པ་གསལ་དྲངས་ལྷག་གིར་འཆར་བ་ཡིན། །སྟོང་འཆོངས་ན་ཏ་སྐྱུག་ལུས་འདར་ཐོན་པ་
དང་། །རུ་སྟེང་ལུ་ཚུར་དེག་པ་འབྲུལ་འཁོར་ལྷུར་བྱ་དགོས། །དེ་ལྷུར་ཁྲེགས་ཚོད་ལ་གོམས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ན། །རང་བཞིན་རིག་པ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྤང་འོད་གསལ་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོད་རྒྱལ་ལ། །སྟོ་
ལུལ་རྒྱུང་རིག་གི་གནད་གསུམ་དང་། །བཞུགས་སྟངས་གསུམ། །གཟིགས་སྟངས་གསུམ་གང་རུང་གིས་འོད་སྤང་གི་ཉེན་ཉི་མ། །ཟླ་བ། །མར་མེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས་འོད་སྤང་བྱིད་
ཅིང་། །དེ་ལ་གཏད་བྱ་གཏོད་བྱེད་མེད་པ་ནང་གི་རིག་པ་དང་། །ལྷིའི་འོད་ཐིག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཞེན་མེད་འཛིན་བྲལ་དུ་འཛོག་པ་དང་། །རྒྱུང་རིག་དལ་བ་གནད་དུ་ཆེ་ཞིང་། །དེའང་དབྱིངས་རྣམ་

༦

༄༅། །སྐྱའི་ཡེ་ཤེས། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་རིག་པ་ཟང་ཀ་མ་འདི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་མའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ངོ་རང་ཐོག་ཏུ་སྤྱད་པ། ཐག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་བཅད་པ། གདིང་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་
 བཅའ་བ་དང་གསུམ། ལྷ་བ་རི་བོ་ཅོག་བཞག །སྒོམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ཅོག་བཞག །སྒྲོང་པ་སྤྱང་བ་ཅོག་བཞག །འབྲས་བུ་རིག་པ་ཅོག་བཞག་དང་བཞི། རྒྱང་སེམས་གཉིས་བྱེད་ལས་གཅིག་པས་རིག་
 པ་ཅོག་བཞག་སྤྱང་བ་ཅོག་བཞག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཅོག་བཞག་གསུམ་བྱས་ཀྱང་ཚོག །དེ་རྣམས་གཞི་ཀ་དག་ཁྲེགས་ཚོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལམ་ལུན་གྱུ་བ་ཐོད་རྒྱལ་ལ་འཆར་གཞི་ཡུལ་གྱི་གནད།
 འཆར་བྱེད་སྒོ་ཡི་གནད། འཆར་བུ་རིག་པའི་གནད་དང་གསུམ། ཚོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྤངས། ལོངས་སྐྱའི་བཞུགས་སྤངས། རྒྱལ་སྐྱའི་བཞུགས་སྤངས་གསུམ། རྒྱ་གསུམ་གྱི་གཟིགས་སྤངས་
 གསུམ། དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་མ། རྒྱང་ཞགས་རྒྱུ་ཡི་སྒྲོན་མ། ཤེས་རབ་རང་བུང་གི་སྒྲོན་མ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་བཞི། རྒྱ་ཡུལ་རྒྱང་རིག་གི་གནད་གཅུན་པས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་སྤྱང་བ། ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤྱང་བ། རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་སྤྱང་བ། ཚོས་ཉིད་ཟང་པའི་སྤྱང་བ་བཞི་འཆར་ངོ། །འདི་རྣམས་ཐོ་ཙམ་ཡིན། བྱིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མར་ཞིབ་བཅའ་གཟིགས་

བཞི

ཚོས་ཚོག་༢

༡

།ལས་ལས་རྒྱུ་འོན། ཚོས་སོ་སར་མ་རེག་པས་བག་ཆགས་ལས་ཀྱི་མཐའ་སྟོངས། རོ་སྟོང་མདུན་གཙུག་གིས་རྩ་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་འཆར། ལུས་ཀྱི་ཟུར་ནས་ལག་གཉིས་གཤོག་པ་རྣམ་སྟོངས་
 ཏེ་ཚོས་སོ་འི་སྟེང་ལག་སོར་བསྟོལ་བས་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐིམ་ཞིང་རང་སྟོབ། །ལུས་སྤྱི་བསྐྱངས་པས་ཉོན་ཡིད་འཆར་མི་སྲིད་པར་བྱེད། མི་འབྱུང་དོ་རྗེའི་བཞུགས་
 སྐྱངས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱི་བསྐྱངས་པས་འབྱུང་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་འགགས། ཀར་མཐིལ་ཁ་སྐྱུར་བས་ཕོ་མོ་མ་ཉིང་གི་རྒྱུང་སྟོང། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་དུ་རང་གནས། ཉིང་པ་གཉིས་གསང་བར་གཏད་
 པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཞི་སྟོང། ཐལ་མོ་སྤྱི་བོར་སྐྱུར་བས་ལུས་གནད་སྟོང་བར་བྱེད། ཚོས་སྤྱི་གཟིགས་སྐྱངས་ཀྱིས་དབྱིངས་རིག་འཕེལ་ཆེ། འོངས་སྤྱི་གཟིགས་སྐྱངས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་བརྟམས་
 པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་བ་མཐོང། སྤྱལ་སྤྱི་མཐུར་ཕབ་ཀྱིས་འོད་ཁྲིམ་གྱི་སྟོན་མ་མཐོང། མདོན་བྱང་གི་གཟིགས་སྐྱངས་ཁྲིད་ཅིང་སྤྱུམ་བོར་བརྟམས་པས་དབྱིངས་སྤྱང་ཆེར་འཕེལ། དོ་རྗེའི་གཟིགས་
 སྐྱངས་ཟུར་བརྟམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱན་རྫོགས་པར་བྱེད། ཚོས་སྤྱི་སེང་གོ་ལྟ་བུས་གྲོལ་གཞིའི་ཞིང་པ་སྟོང། འོངས་སྤྱི་གྲུང་ཕོ་ལྟ་བུས་གྲོལ་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་པ་སྟོང། སྤྱལ་སྤྱི་འཆར་ཚུལ་ཤིན་པས་

ཤ

ཚོས་ཚོར་༡

༡

༄༅། །རིག་པས་དབྱུང་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་གསལ་སྒྲུབ་གྱུ་གྱུ་བ་འདི་ཡིན། འདིའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་པས་སྐྱེ་བ་བཅའ་བས་མ་རྟོན། གནས་པའི་ངོ་བོ་
 མ་གྲུབ། འགགས་པའི་ཡུལ་མེད་པས་གཞི་རྩ་བྲལ། ཚོལ་མཁན་གྱི་སེམས་དང་བཅའ་རྒྱུའི་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་པས་དེ་ལས་དེ་བྱུང་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། བཅའ་གཞིའི་སེམས་མ་གྲུབ་
 པས་ཚོལ་མཁན་ཡང་མ་གྲུབ། འོན་ཀྱང་གྲོ་བུར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་པོ་འགྲུབ་སྐྱ་ཚོགས་པ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་བབྱུང་བས་སྲིད་པ་འཁོར་བར་འབྱུལ་བ་ངོ་ཤེས་ནས། སེམས་བཅའ་
 བས་མ་རྟོན་པའི་སེམས་གྱི་གཤིས་ལུགས་གཅེར་མཐོང་དུ་བརྟགས་པ་ལ་སྒོ་གསུམ་མ་བཅོས་སྟོན་གྱིས་བཞག་པས་རྟོག་མེད་གསལ་བ་རེས་ཡོད་རེས་མེད། རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱུར་རུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་དེ་
 གྱུར་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གི་ཉམས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཤེས་ཉམས་སྐྱོན་ཅན་དང་། ཡང་ཅི་དྲན་མེད་པའི་སྟོང་ཉད་དེ་བ་དེ་གྱུར་གཞིའི་རང་བཞིན་གིན་ཏུ་སྐྱོན་ཆེན་
 ཡིན། དེ་རྣམས་ཡིད་དབྱོད་གྱིས་སྐྱིབ་པ་དང་། དེ་རྣམས་གྱིས་མ་བསྐྱུང་པའི་དྲན་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་ཤར་གྱང་རུང་། མ་ཤར་གྱང་རུང་། བན་གཞོན་བསྐྱུར་བཞོན་ཅིག་བྱུང་མེད་པའི་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་

དུ།

རྣམ་རྟོག་༡

༡

༄། །མི་གཡོ་བ་གནད་དམ་པའོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་ན་དུས་ཉལ་ཏུ་གཟུང་འཛིན་ལྟར་མ་ལེ་བྱུག་གི་སྣང་ཡང་། དེས་མ་བསྐྱབས་ཤིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱིན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་སྐྱིབ་པས་མ་བསྐྱད་
པར་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རང་སངས་སུ་དག་ནས་རིག་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེའི་སྐབས་སུ་སྣང་ཉམས་དང་ཤེས་ཉམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉམས་མཐོ་
དམན་འཇམ་རྩུབ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཉམས་ལ་མི་ཞེན་ཅིང་། ཉམས་གྱི་སྣ་མི་དགག་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུང་བ་ནི་གནད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེགས་ཚོད་གྱི་གདམས་པའི་གནད་དྲིལ་མདོར་བསྐྱུས་པ་འདི་འང་གཡོན་རུ་ལྟ་སྐྱུས་བསོད་རྒྱལ་གྱི་བཞེད་
བསྐྱོང་བྱིང་ཚོས་གྱི་སྟོ་གོས་པས་སོ། །སཏྟ་ཇ་ག་ཉི། །།

བདུན་བྱོན།

ཚོས་ཚོན་༢